

agrupació
excursionista

TALAIA

**RELAT DE LA
IX CAMINADA POPULAR
DE VILANOVA I LA GELTRÚ
UN TOMB FINS AL CORRAL DE L'APOTECARI**

Corral de l'Apotecari (26-12-96). Foto: Vicenç Carbonell.

26 DE GENER DEL 1997

Castell de la Geltrú - La Torre de l'Onclet

Santa Magdalena - Masia de l'Alonso - Corral de Carro

Corral de l'Apotecari - Mas de Montgròs - Bosc de la Serra

Bosc de Solers - Rambla de Solers - Creu de Xiribia

En conveni amb:

Generalitat de Catalunya
Departament de Benestar Social

AJUNTAMENT DE VILANOVA I LA GELTRÚ

AGRUPACIÓ EXCURSIONISTA TALAIA

IX CAMINADA POPULAR

Un tomb fins al corral de l'Apotecari

26 de gener del 1997

Castell de la Geltrú - La torre de l'Onclet - Santa Magdalena
Masia de l'Alonso - Corral de Carro - Corral de l'Apotecari
Mas de Montgròs - Bosc de la Serra - Bosc de Solers
Rambla de Solers - Creu de Xiribia

Castell i església de la Geltrú (principis de segle). Foto: P. Guilera

SALUTACIÓ

Les caminades populars s'estan acabant? És una pregunta que els organitzadors ens fem cada vegada més.

Des de l'any 1989, que es va iniciar la primera caminada, les coses han canviat molt. Semblava que les destrosses urbanístiques, les aberracions que es feien amb el territori eren cosa del passat, però en els últims anys la destrucció del nostre entorn s'ha vist incrementada i les perspectives són molt dolentes.

Si mirem cap a Sitges per la costa, una zona que encara era bona per mantenir en poc temps es veurà plena d'urbanitzacions. Tota la zona cap a muntanya està envoltada per aquesta tan necessària, diuen, autopista que no aporta cap benefici a les nostres comarques i els usuaris de la qual podrien passar tranquil·lament per Vilafranca.

En sentit Cubelles, el panorama de carreteres i urbanitzacions no és més esperançador.

Ens han asfaltat els camins per sortir del nucli urbà fins a sentir-nos fora vila; els obstacles són, i malauradament seran, cada vegada més grans. Caldrà fer importants exercicis d'imaginació per poder preparar la desena caminada; de moment, però, gaudim d'aquesta novena.

Bona caminada!

Salvador Butí i Papiol,
president de l'AE Talaia

IX CAMINADA POPULAR

CORRAL DE L'APOTECARI, BOSC DE LA SERRA I BOSC DE SOLERS

QUADRE DE DADES TÈCNIQUES

Horari previst	Indret	Incidència	Distància arrossegada des de la sortida
8h 30'	Pl. Font i Gumà (Geltrú)	Sortida	0
9h 10'	Torre de l'Onclet	Reagrupament parcial (5')	2.095 m
9h 30'	Santa Magdalena	Esmorzar (aturada de 25')	2.791 m
10h 10'	Masia Alonso	Cap	3.803 m
10h 20'	Corral de Carro	Cap	4.300 m
10h 45'	Corral de l'Apotecari	Objectiu principal. 175 m Reagrupament parcial (5')	5.565 m
11h 30'	Cruïlla corriol Montgròs	Cap. Torcem a la dreta	7.222 m
11h 55'	Mas Montgròs	Reagrupament parcial (5')	8.480 m
12h 40'	Bosc de Solers	Agrupament global (30')	11.046 m
	* Fotografia de conjunt a l'aparcament del casino		
12h 55'	Rambla de Solers	Cap. Torcem a l'esquerra	11.800 m
13h 40'	Creu de Xiribia	Punt final de l'itinerari	14.280 m

Temps real de la caminada 4h 00'
 Temps d'aturada programada 1h 10'
 TEMPS TOTAL 5h 10'

Corral de l'Apotecari (28-5-66). Foto: Vicenç Carbonell.

LA CAMINADA POPULAR TRAVERESSA L'AUTOPISTA EN OBRES

I ja en comptem nou! En la vuitena de l'any passat vam arribar a la *quadra de Rocacrespa*, i dèiem que hi anàvem abans que fos realitat l'autopista; afegíem que calia observar bé per on passàvem, «que l'any que ve tot estarà capgirat i desfigurat per les infernals màquines». Enguany ja està tot desfigurat des de vora de la Mata fins a Cubelles... i més enllà. S'han tallat muntanyes, s'han aplanat i terraplenat fondals, han començat a fer ponts i túnels, han tallat camins centenaris que tindran la sort de continuar per damunt d'un d'aquests ponts i han tallat altres camins centenaris que ara s'acabaran en un talús o contra una paret. Travessar l'autopista només es podrà fer per les actuals carreteres o per sobre o sota d'alguns escadussers ponts o túnels, que seran l'únic nexa d'unió de la plana de Vilanova i la Geltrú amb les seralades del Mont-gròs, de l'Àliga i de la Talaia. I ens hi haurem d'acostumar.

Actualment, en plena obra, el fet de creuar l'autopista en construcció és un dilema. Durant la preparació de la caminada es passava per on semblava que es travessaria millor. El dia de la caminada ja veurem per on passarem, ja que és una incertesa el que succeirà des de desembre —dies de preparació— fins a darreries de gener. Les

màquines i les barrinades no s'aturen, i canvien el paisatge dia rere dia.

Aquesta novena caminada descriu un circuit gairebé centrat en la ratlla de terme entre Vilanova i la Geltrú i Sant Pere de Ribes. L'anada és quasi paral·lela al límit municipal fins al *Corral de l'Apotecari*, mentre la tornada es fa pel terme ribetà passant pel *mas de Montgròs* i *el bosc de Solers*. Alguns indrets ja són coneguts de caminades anteriors, però, com que l'itinerari és diferent, pot semblar que ho fem tot de nou. Com l'any 91, tornem a parar per esmorzar a *Santa Magdalena*, habitualment assolellada i arrecerada dels vents del nord, lloc francament acollidor, amb uns masovers molt amables que ens deixen veure l'interior de l'ermita. En poques paraules, són bona gent i no saltres ens hi trobem bé.

Castell de la Geltrú (20-12-96). Foto: Vicenç Carbonell.

Plaça del Pou (25-11-90). Foto: Vicenç Carbonell.

La majoria dels participants a la caminada es preguntarà on és el *corral de l'Apotecari*. Senzillament, són unes ruïnes que es poden veure des de la carretera de Vilafranca en passar pel *coll de Ferran*. Tot pujant de Vilanova, a la banda dreta i per damunt de les *pedreres del Roca*, hi ha aquesta masia enderrocada, de la qual parlarem després, quan li toqui el torn. Podem assegurar que des d'aquesta masia s'observa una magnífica vista de la ciutat i tota la rodalia.

Feta aquesta precisió, ens toca relatar la caminada pas a pas.

La concentració i la sortida són a la *plaça de Font i Gumà*, bell indret geltrunenc que es va formar el 1918 quan es procedí a restaurar, per primera vegada en aquest segle, el castell de la Geltrú, enderrocant prèviament algunes cases del carrer de l'Arquebisbe Armanyà. La fesomia d'aquesta plaça es va veure alterada amb les

obres de remodelació dels anys 1957 i 1958. Fa pocs dies, s'ha acabat la darrera restauració del castell i ara hi és acollit l'Arxiu Històric Comarcal. En aquesta actuació s'ha tornat a obrir la portalada que dona a la plaça de Font i Gumà. Aquest arquitecte i col·leccionista vilanoví, l'any 1905, publicà l'important treball titulat «Rajoles d'art vidriades catalanes i valencianes». Davant la polèmica que es produí a partir de l'any 1915, entre enderrocar o restaurar el castell, Font i Gumà cedí a la Mancomunitat de Catalunya la seva valuosa col·lecció amb la condició que aquesta institució s'encarregués de restaurar-lo. En la seva tasca professional cal remarcar la font de la plaça dels Carros, la fàbrica Pirelli i els Esbarjos. Va morir el 1922 quan tenia 63 anys.

I ja que som aquí, parlem una mica del castell de la Geltrú. És sabut per tothom que la Geltrú és anterior a Vilanova. Uns quants ciutadans també saben que en els seus orígens la Geltrú era coneguda per la *vila Bisbal* (any 999) pel fet de pertànyer al terme del castell de Ribes i ésser aquest castell de jurisdicció del bisbe de Barcelona. En la dècada de 1068 a 1078 es fa la primera menció de «*ipsa Guisaltrud*»: surt al testament de Guisla, esposa de Mir Geribert, senyor d'Olèrdola i de mig Penedès. Poc després es documenta el «*kastro Guidaltrudis*», l'any 1092, en la donació d'un mas situat dintre del seu terme. Tot i així, el 1161 encara es troba una citació de la «*villa episcopale*» mentre l'església

Torrent del Llimonet, vist des del sud (7-5-94).

Foto: Vicenç Carbonell.

Aiguabarreig dels torrents del Frederic i del Llimonet (7-5-94).

Foto: Vicenç Carbonell.

de «*Guisaltrud*» ja existia l'any 1154, si bé la parròquia de Santa Maria de *Guialtrude* no es documenta fins al 1230. En poques paraules, hem vist les primeres grafies de l'actual nom de la Geltrú, que durant segles es va escriure de moltes maneres, però al qual pràcticament tots els filòlegs estan d'acord a donar un origen germànic, procedent del nom propi de persona *Wisaltrud*.

En el transcurs del temps, el castell i l'església de la Geltrú, de jurisdicció bisbal, van passar a dependre del rei, que hi tenia el seu castlà. Durant la castlania de Ferrer de Manresa, el rei concedí la carta de població de Vilanova (1274), veritable reconeixement de la naixença d'una nova vila propera a la Geltrú, però al terme del castell de Cubelles. El torrent de la Pastera era la delimitació d'ambdós castells, i ho va ésser uns segles, però la proximitat acabà en unió (d'aquí va el carrer de la Unió), i quan Vilanova va quedar separada de la seva mare, Cubelles, adoptà l'actual nom de «Vilanova i la Geltrú», dues velles viles medievals juntes, però diferenciades, particularitat que encara avui recorda més d'una persona nascuda en aquesta darrera barriada quan diu: «Sóc geltrunenc, no vilanoví.»

Bé. Marxem d'aquesta plaça de Font i Gumà

per dirigir-nos a la *plaça del Pou*, formada damunt mateix del torrent, però pertinença de la parròquia de Santa Maria. Antigament, per anar de la Geltrú a Vilanova havies de sortir pel portal de la muralla que hi havia al *carrer del Pont*, passar pel pont que donava nom al carrer i que estava situat sobre el *torrent de la Pastera*, per posar-te en la «*plaça del Palmerar*», seguir després per l'actual carrer

del Palmerar, travessar la plaça Llargà i entrar pel portal del Nin, abans conegut per portal d'en Negrell, en la muralla de Vilanova. El carrer del Pont ja portava aquest nom a les darreries del segle XVI. El pont servia com a referència per identificar famílies que vivien a les seves immediacions. L'any 1570 es documenta Mateu Montserrat *del Pont* i el 1586 Joan Soler *del Pont*. Els descendents del primer van arrossegar el renom fins a primeries del segle XIX. En cobrir el torrent, el pont quedà inclòs en la cobertura (1831), i donà lloc a la *plaça del Pou* (oficialment l'any 1857). La part de ponent de la plaça «del Palmerar» també fou coneguda per «*plaça Major*» al segle XVI, però el *pou comú* que hi havia acabà per imposar el nom popular que encara és vigent.

De la plaça del Pou es passa al *carrer de les Sogues* fins al *carrer del camí de Barcelona*, del qual n'agafem un tros en direcció a Cubelles, fins al torrent del Llimonet, aquest encara per urbanitzar. Torrent amunt, creuem el carrer del Duc de la Victòria.

Per sortir de la ciutat hem escollit el *carrer del Llimonet* i el *torrent* del mateix nom, que pròximament també donarà nom a una nova zona urbanitzada: *barri del Llimonet*, davant

per davant del cementiri del Tacó. En èpoques reculades, el torrent del Llimonet era el «camí vell de Vilafranca», també conegut per *torrent de les Fembres*, a causa d'un possible emplaçament d'un bordell fora vila, a l'entrada de la població. Ramon Llull, a Blanquerna, feia esment d'aquests bordells, comuns a moltes viles: «A l'entrant de la ciutat estaven fembres de bordell» (vers 1283). La sinya que donà nom al torrent existí fins que es construïren els habitatges de l'Armanyà.

Passat el carrer del Duc de la Victòria, el carrer del Llimonet —ja asfaltat— creua el *carrer de les Casernes* per seguir un altre tros recentment urbanitzat que arriba fins a la *ronda Ibèrica*, vial que també travessem per circular entre les cases de l'Armanyà i el torrent ple de vegetació, fins a una tanca que ens obliga a baixar a la llera del torrent, passant-lo per pujar a la part superior descendent del curs fluvial. En aquest lloc es camina per una gran camp erm ple d'endimaris i porqueria, per aconseguir un viarany més ample que puja de les sínies properes a la vila.

Fem via per un paratge enmig dels torrents del Llimonet i d'en Frederic —el primer és una derivació del segon—, per sota una línia elèctrica i passejant per fileres d'ametllers fins vora una casa que té gossos cridaires, per girar a l'esquerra en un corriol que ens adreça al llit del torrent d'en Frederic. S'ascendeix per aquesta torrentera fins a la seva derivació, i aquí es puja dalt el camp per caminar paral·lelament al barranc, i s'arriba al polígon on es troben situats la Pirelli nova (CAVIGEL) i altres edificis i magatzems. Davant la variant es gira a la dreta i es va paral·lel a la citada carretera per atènyer el pont del capdamunt de la barriada del Tacó, a la zona dels Crespellins, que ens permet dirigir-nos a la vorera de la paret del Griffi, que segueix fins a la rotonda de la benzina i després gira per la nova *rambla de la Torre de l'Onclet*.

Una vegada hem passat el Griffi, ens dirigim a la *torre de l'Onclet*, antiquíssima masia molt documentada amb altres denominacions, des d'una hipotètica *torre Galvanya* (1591), a unes comprovades *torre d'en Montserrat* (1591) i

Torre de l'Onclet (1965). Foto: Vicenç Carbonell.

Santa Magdalena (25-11-90). Foto: Vicenç Carbonell.

trèpid i impetuós Mir Geribert d'Olèrdola i senyor de Ribes, cedí un mas i les seves pertinences al monestir de Santa Maria de Solsona, masia situada al terme de «kastro Guidaltrudis», amb unes afrontacions prou extenses que abastaven pràcticament la que esdevingué parròquia de la Geltrú. La cessió fou l'origen de la implantació de la *quadra de Solsona* o de la *Costa*, també coneguda per *mas de la Costa*,

torre d'en Mestre (1725). Fins i tot hi ha la possibilitat que al segle XIV es digués *quadra de la Costa* i que la masia ja existís al segle XI. Era l'any 1092 quan Ramon Mir, fill de l'in-

dependència agrària que perdurà com a mínim fins ben entrat el segle XVII. Des dels anys 1365-70 en què hi vivia Bertran *Costa del mas de Solsona*, passant per Joan del *mas de la*

Masia Alonso, corral de Carro i corral de l'Apotecari damunt la pedrera del Roca (7-12-86).

Foto: Toni Sagarra.

Masia Alonso (28-5-66). Foto: Vicenç Carbonell.

Costa ad den Costa (1487), Bartomeu Montserrat *Costa* (1573), fins a Joan *Costa*, curador d'Elisabet, filla de Montserrat *Costa* (1591), la *torre de la senyora Monserrada* (1578) devia ésser la fortificació de la quadra, com ho foren la torre de la quadra d'Enveja o la torre de la quadra d'Adarró, aquesta darrera ja desapareguda. Al cens de l'any 1860 era denominada *masia den Torrents*, de la família Onclet, renom que encara persisteix.

Enfront de la masia es travessa la rambla per circular pel *carrer de la Calç* i cercar una caseta de transformació elèctrica que hi ha a la dreta. Ací queden restes de l'antic camí que va tallar la nova carretera de Vilafranca. Es travessa aquest enllaç de la C-244, es continua pel camí de vinya i quan ens trobem amb el pas barrat girem a l'esquerre pel corriol que ens porta a la masia que tenim davant.

Santa Magdalena és

igualment molt antiga i per ara sabem que ja existia l'any 1351. En un document de l'Arxiu Parroquial de Santa Maria de la Geltrú, que menciona l'actual *torre del Veguer* amb la seva antiga denominació de «loco ive *quadra Scoretey*», es diu que aquesta era prop de la «Capellam *Sancte Marie Magdalenes*». Des del segle passat, el lloc és conegut pel seu gran casal i l'ermita adossada a la

seva cara de ponent. Aquesta darrera té portal de pedra rodó i en el seu interior hi ha una arcada ogival. L'existència d'ermitans consta des de l'any 1578, tot i que existeix una data gravada del 1596, molt posterior a les primeres notícies, detall que suggereix una construcció cap al final del segle XVI. La darrera rehabilitació es féu després de la crema del 36. L'anada en aplec es feia el 22 de juliol, i una vegada celebrat l'ofici es repartien coques i es feia ball. Amb el temps, el romiatge es va anar perdent fins que, fa uns anys, es tornà a revifar

Masia Alonso (7-12-86). Foto: Toni Sagarra.

Corral de Carro (28-5-66). Foto: Vicenç Carbonell.

i s'hi celebra, altre cop, l'ofici religiós, es canten goigs i alguna vegada es ballen sardanes.

De Santa Magdalena sortim pel camí del darrere, curull de garrofers, antic traçat fressat pels carros que hi passaven, que arriba al *camí ral* que anava de Cubelles a Ribes sense entrar a Vilanova, ara camí asfaltat que agafem en direcció a ponent. Traspassat el fondal de Santa Magdalena es tomba a la dreta per agafar el camí del mas de l'Alonso, que franqueja el rec del Pantà i continua acompanyat d'oliveres i algun ametller. Enfront de la masia hi ha un bell exemplar de palmera.

La «*masia de l'Alonso*», propietat de Josep Alonso en el cens de 1860, també ha estat coneguda per *mas Ponis* i per *Can Gumersindo*. De fet, és un caseriu de dues construccions separades i unides per un ponent d'obra. La façana d'una és encarada a migdia i l'altra mira a llevant. Els del mas Alonso explotaven una mina de caolí propera a les *mines de la Terraire*. Aquesta darrera excavava en unes galeries per vendre terra d'escudelles a les mestresses de casa de la rodalia. Actualment, els propietaris

de la casa tenen les terres en arrendament i només fan estades esporàdiques a la hisenda.

D'aquesta masia, en sortim passant per sota la porxada d'unió dels dos edificis, i un poc més amunt es deixa el camí per agafar un corriol esquerrer que s'introdueix al bosc, caminó paral·lel al fondal conreat de vinya, més o menys planer fins a un baixador que torna a l'antic camí que unia la masia de l'Alonso amb la superior, vorejant els camps de cereals.

El *corral de Carro* fou sempre propietat de la *masia de Carro*. D'aquesta casa, se'n tenen dades històriques des de l'any 1725, però devia ser més antiga. Tot i que els seus corrals eren la base de la seva economia, el mas tenia tots els trets d'haver estat habitat habitualment. Fa anys que ja no pertany a Carro i els darrers propietaris l'han arranjat i ampliat per ésser confortable. La veïna pedrera i ara l'autopista han acabat amb la solitud que regnava a l'indret, aïllament que fou elogiat per propis i forasters com a paradigma de tranquil·litat. L'entorn de la casa apareix acaramullat d'atzavares i figueres de moro, que li donen un encant

especial. Cal agrair la gentilesa dels amos de la masia en permetre deixar-nos passar per aquest indret.

Del corral de Carro ens dirigim a la bàscula de les *pedreres del Roca*, abans del Serafí, tot travessant les obres de l'autopista per on pensem que es podrà passar el dia de la caminada. Després es segueix un tros de camí d'accés a la citada pedrera fins passar per sota la línia d'alta tensió i girar a la dreta vora uns munts de terra. Allí hi ha marques verdes que ens guien per aconseguir la tanca de la fàbrica

Albi, on hi ha el camí que de mica en mica puja per un costat de la fondalada de l'Apotecari, donant la volta per la cisterna de la masia i continuar pel que queda del camí de carro, que no és més que un senderó.

El *corral de l'Apotecari* només es troba documentat amb aquest nom des de l'any 1860, quan encara era habitat i el cens anotava que es tractava d'una «alqueria», és a dir, d'una masia. Es tractava d'una casa amb façana cara a migdia, teulada d'un vessant, de planta i pis, amb forn de pa i una vella cisterna situada en el fondal davanter. Sembla que hi havia baluard i, sens dubte, els corrals que li donen

Vista de les margedes del Comú de Vilanova, des del corral de l'Apotecari (21-12-96). Foto: Toni Sagarra.

nom. Els anys seixanta encara restaven unes parets relativament altes, però actualment està molt enrunada i és difícil d'apreciar les seves estances. S'ha escrit que abans s'havia anomenat «el Coscó», nom que no hem trobat documentat. En canvi, durant el segle XVIII es tenen dades que l'indret portava la designació de «lo Raurell», nom que s'ha perdut des d'aleshores. Per ara desconeixem la filiació de l'apotecari que fou propietari del corral. Al segle XVIII era del vilanoví Josep Soler «Cruca». Llavors, a la vila hi havia quatre apotecaris, cap d'ells amb terres en aquesta part de muntanya. Amb seguretat, devia ésser possessió d'un apotecari del segle passat, tal

vegada relacionat amb la *masia Galceran*, aquesta patrimoni dels apotecaris de la plaça de les Cols, els quals potser eren descendents dels Mille, antics propietaris d'aquesta darrera masia. Actualment, les terres i la muntanya de la masia són de la família Bertran del carrer de Sant Francesc.

Sortim pel darrere del corral de l'Apotecari per un corriol boscà, un pèl pujador, que transcorre per la vessant dreta del fondal i d'unes fites de propietat fins arribar a una cisterna-cocó coberta amb volta de pedra seca, semblant

Corral de l'Apotecari, darrere el tancat per al bestiar. Foto: Toni Sagarra.

Cisterna-cocó del fondal de l'Apotecari (26-12-96).

Foto: Vicenç Carbonell.

a la que vam veure prop del Juí del Moro. D'aquest aljub i per caminois estrets, a causa de l'espessa vegetació —coscons, mates, argelagues i carços— es va a petar a la carretera que baixa de la *plana Jorba*, camí ramader que fa de límit de terme del nostre municipi i el de Ribes. Aquest carrerany encara conserva els dos marges que guiaven els ramats que de la plana marítima pujaven a la muntanya per cercar la carrerada de la Cerdanya que passava pel puig de l'Àliga. A exemple de la majoria d'aquests camins de bestiar, la carrerada de la plana Jorba també recorria una carena, la que hi ha entre el fondo de l'Apotecari i el que baixa cap al de les Catalunyes, i evitava problemes amb els conreus de les zones planeres de la pagesia. Ara, l'itinerari és atapeït de vegetació i molt poblat d'arboçars.

Tot baixant, la carrerada queda tallada per les pedreres i, a partir de fa uns mesos, per l'autopista en construcció que s'ha dissenyat entre la pedrera i el *mas de les Catalunyes*. Nosaltres, tot just davant de la primera esquerra producte de les barrinades, ens desviem a l'esquerra per un corriol baixador i boscà que, amb certa dificultat, ens atansa a la fondalada immediata. Franquejat també el fondo del mas

de les Catalunyes, un altre corriol paral·lel a l'autopista va pujant en direcció a llevant per aconseguir la carena que baixa del Montgròs. Dalt, trobem el sender que baixa fins a la línia d'alta tensió Sants-Reus, una de les primeres de Catalunya. En aquest punt es torna a caminar vers llevant pel dessota la primera torre elèctrica tot seguint el camí de les altres torres, tram que vam fer en la marxa de l'any passat itinerari que voreja la falda del *Montgròs* creuant tres fondalades: la del mas Martí, la de cal Massalleres i la dels Tarongers, totes elles nascudes al *Sivinar del Montgròs*. En arribar al camí ample, el seguim en direcció a migdia per entrar al *mas del Montgròs* per la part del darrere, i passem pel costat d'una base de premsa de vi.

La casa del *mas del Montgròs*, la vam veure en la caminada de l'any 1991, en passar per pujar dalt de la muntanya que li dona nom. La masia vella encara presenta senyals d'haver estat habitada fa poc temps, però l'edifici més modern, que ofereix certs detalls arquitectònics dignes de menció, està tancada i mig abandonada. Aquesta darrera fou construïda durant el segle XVIII adossada a la part de ponent de l'antic *mas de Montgròs*, avui també restaurat

Pedreres del Roca (26-12-96). Foto: Vicenç Carbonell.

i amb un bonic rellotge de sol a la seva façana. Prop de l'indret s'han fet troballes de ceràmica ibèrica i romana i del *manso Montis Grossi* hi ha dades des del segle XIII. El 1400 Guillem de Montgròs era batlle de Ribes i, a partir del segle XVI, els Miró de Montgròs foren personatges notables de la comarca, amb vinculació a Vilanova i la Geltrú —concretament eren parroquians d'aquesta darrera barriada— com a propietaris i regidors. La *plaça Miró* n'és un exemple, ja que, formada a finals del 1700, s'anomenava amb aquest nom en memòria del regidor Joan Miró de Montgròs, que havia fixat la residència aquí.

Del mas de Montgròs ens dirigim a la Serra per una pista de bon caminar. A les envistes de la masia de la Serra, entrem al seu bosc per traspasar-lo totalment, i deixem altres camins a la dreta i a l'esquerra. A la sortida de l'arbreda fem cap al camí que de la Serra va a can Martí, i el seguim una estona en direcció a la primera masia, per després girar a la dreta i transitar pel que de la Serra anava a Solers, sender que passa

també per un parell de boscos frondosos, des dels quals es poden contemplar can Martí i els grans camps de conreu de la Serra. A l'acabament del segon bosc, ens decanem a l'esquerre per cercar la carretera de Ribes a Vilanova, tresquejant per un camp de garrofers —algun dels quals és centenari— i pel costat de deixalles incontrolades. En aquest lloc, la carretera

ha estat desviada per fer-hi el pont que hi haurà sobre l'autopista, variant que deixem a l'esquerra per baixar pel seu talús de la part de tramuntana, i anem a sortir a un camí que també venia de la Serra i que és paral·lel a la carretera de Ribes. S'entra al camí que baixa del Montgròs i segueix fins a la part de llevant de Solers. Una vegada travessada la carretera, s'arriba al *bosc de Solers*.

El *bosc de Solers* és un dels pocs que queden entre Vilanova i Ribes, especialment recordat pels nostres avantpassats, que hi anaven a menjar la mona. En aquesta bonica reserva forestal, s'hi van fer troballes arqueològiques

Masia de Montgròs (14-1-96). Foto: Vicenç Carbonell.

de ceràmica ibèrica que evidencien un primitiu poblament del lloc, després seguit per l'assentament de l'actual Solers, probable *Cortvedra* del segle XIII, tot i que aleshores ja es troben esments d'Arnau i de Bernat *dels Solers* com a caps de casa de Ribes en un reculat cens de l'any 1286. El gran casal de la *masia de Solers* —fa uns anys alberg d'un casino que ja vol marxar—, fou construït a primeries de segle per Maristany, director gerent de la C^a de Ferrocarrils, que hi instal·là les caves Marquès de l'Argentera. Solers consta de dues edificacions a remarcar: l'explotació agrària, precedida d'un gran pati al qual s'accedeix per la porta dels pagesos catalans, i el palau marquesal, grandios edifici que recorda els castells d'estil francès. L'heretat, des del segle XVI, fou una dependència dels monjos de l'orde de Sant Agustí. S'han trobat notícies històriques de quan el convent va plantar —entre 1694 i 1704— quasi 23.000 ceps a la “*torre de Solès*”. També es constata el transport de blat a Barcelona durant tot el segle XVII. Els monjos —que sempre disposaren de masover i de més d'una casa habitada— tenien 106 jornals de vinya, 132 de bosc, 11 d'erms i un petit hort, amb un total

de 122 hectàrees. No tenim prou dades per afirmar si l'esmentada “torre” era una fortificació d'una casa forta i si tenien la jurisdicció de “quàdra”, semblant a Miralpeix i altres indrets del terme municipal de Ribes. Després de l'exclaustració dels religiosos, Solers fou venut per l'Estat en pública subhasta, i fou adquirit l'any 1843 per la família Girona, que va restaurar la vella casa vers el 1883. Més tard, el 1909, és quan la va comprar Eduard Maristany.

Amb la marxa del casino es fan algunes elucubracions sobre el destí del palau de Solers, entre les quals hi ha la de fer-ne un balneari. Desconeixem d'on devien portar l'aigua termal, però si no la volien gaire calenta, potser els devia servir la del *pou de Sant Isidre* que van obrir els agustins l'any 1802 i que té el tractament de “prodigiós”, segons es llegeix en una placa esculpida a propòsit. Tal vegada es produirà l'esperat miracle.

Des del bosc de Solers podríem entrar al casino —per cert, els “pagesos catalans” foren foragitats de la seva porta de la masia i ara “viuen” als jardins de l'edifici marquesal—, però nosaltres defugim el joc per sortir

Masia de Montgròs (16-9-90). Foto: Vicenç Carbonell.

Solers (13-11-65). Foto: Vicenç Carbonell.

mitjançant un petit túnel que hi ha sota el *passatge Maristany*, i fem cap a l'esplanada de l'aparcament, lloc apropiat per fer la tradicional fotografia de grup, ja que, amb l'avinentsa de trobar-se tothom reunit, hi afegim el marc adequat de l'entrada nobiliària de Solers.

Si seguim una estona pel camí paral·lel a la carretera, es travessa aquesta per encarrilar el camí descendent que rodeja el bosquet de la finca; abans que el camí giri a la dreta, fem drecera per un baixador al costat d'un garrofer, entre un camp erm i una vinya, fins arribar a la *rambla de Solers*, que seguim cap a Vilanova durant uns dos-cents metres.

Es deixa la rambla torçant a l'esquerra per un camí de vinya. Aviat s'avança per la dreta d'un canyissar, d'on surt el brogit d'aigües residuals procedents del casino. S'entra en una altra feixa de vinya, a frec d'una caseta, la qual resseguim, després, per l'esquerra d'un marge que, més endavant, fa un quatre. Es camina pel marge del *torrent de la Puça*; es deixa a la dreta un pontet ben obrat que mena a una altra feixa mentre seguim pel costat de la vinya en direcció a una altra caseta, per la qual passem arran. Ens trobem a la partida anomenada *la Carbonella*, ja dins el terme del nostre municipi. Per l'esquerra, ens fa costat un petit rasot cobert de vegetació, que després

es travessa per damunt d'un pontet, i fem cap a un camí que se segueix en sentit lleugerament ascendent; es deixa a l'esquerra per entrar en un camp de fruiters, i més endavant per un camp erm abans d'arribar a l'aigua-barreig dels *torrents de la Piera i de Santa Magdalena*, just per passar pel pont sota la carretera d'enllaç a Vilafranca. Es baixa una estona per la llera del torrent fins que

s'embrossa, i el deixem pujant damunt el marge dret i caminant pel costat d'una vinya. Si la resseguim, abordarem un camí encimentat, que seguim a migdia, en direcció al pont que hi ha sota la variant, i anem a parar a la carretera vella de Ribes, la qual ens atansa a la ciutat. Al l'alçada del poliesportiu, s'entra al recinte per sortir just davant d'un pas de vianants que permet travessar millor la *ronda Ibèrica*. Finalment, ens dirigim a la *creu de Xiribia*, on es dóna per acabada la caminada.

Com sempre, enguany l'organització ofereix el tradicional pica-pica a tots els participants a la caminada.

Benvolguts excursionistes, esperem que l'itinerari us hagi complagut i us hagi servit per conèixer llocs de la rodalia que encara no s'havien vist o que, simplement, ja no es recordaven. Aquest és l'esperit de la caminada popular, fer arribar els ciutadans a racons oblidats del nostre territori immediat, gaudint del que resta del nostre paisatge mentre sigui possible.

Esteu convidats a la pròxima de 1998. Felicitació a tothom!

Aquest relat ha estat realitzat gràcies a la tasca de tot l'equip de l'Agrupació.

La Talaia

Solers (7-5-89). Foto: Vicenç Carbonell.

Pentium 133 Intel de Packard Bell amb Windows 95

- 16 Mb de Ram
- 1,6 Gb disc dur
- CD Rom 8v
- Modem 28.800 bps
- 35 títols de software valorats en 200.000 ptes.
- Altaveus, ràdio FM i CD estereos
- Telèfon mans lliures i contestador automàtic
- Fax

Per
8.393*
ptes./mes

• Ratolí amb comandament a distància

• Opcional:
Impressora
HP 690 color

• Ratolí

Regala't l'equip multimèdia per a tota la família

Posa't en línia de futur. Ara, des de casa,
és molt fàcil i divertit aprendre, comunicar-se i treballar.
Vine a Caixa Penedès i regala't l'equip multimèdia
més avançat per a tota la família.

Opció de connexió a Banca
Electrònica + Internet
Muntatge i posada en marxa
gratuïta en el seu domicili
Un any de garantia

• Aquest CD de regal
per als 1.000 primers clients
que adquireixin l'ordinador

Caixa Penedès, la teva caixa

Caixa Penedès

agrupació
excursionista

TALAIA

PLÀNOL-ITINERARI DE LA IX CAMINADA POPULAR DE VILANOVA I LA GELTRÚ UN TOMB FINS AL CORRAL DE L'APOTECARI

Corral de l'Apotecari (26-12-96). Foto: Vicenç Carbonell.

26 DE GENER DEL 1997

Castell de la Geltrú - La Torre de l'Onclet
Santa Magdalena - Masia de l'Alonso - Corral de Carro
Corral de l'Apotecari - Mas de Montgròs - Bosc de la Serra
Bosc de Solers - Rambla de Solers - Creu de Xiribia

En conveni amb:

Generalitat de Catalunya
Departament de Benestar Social

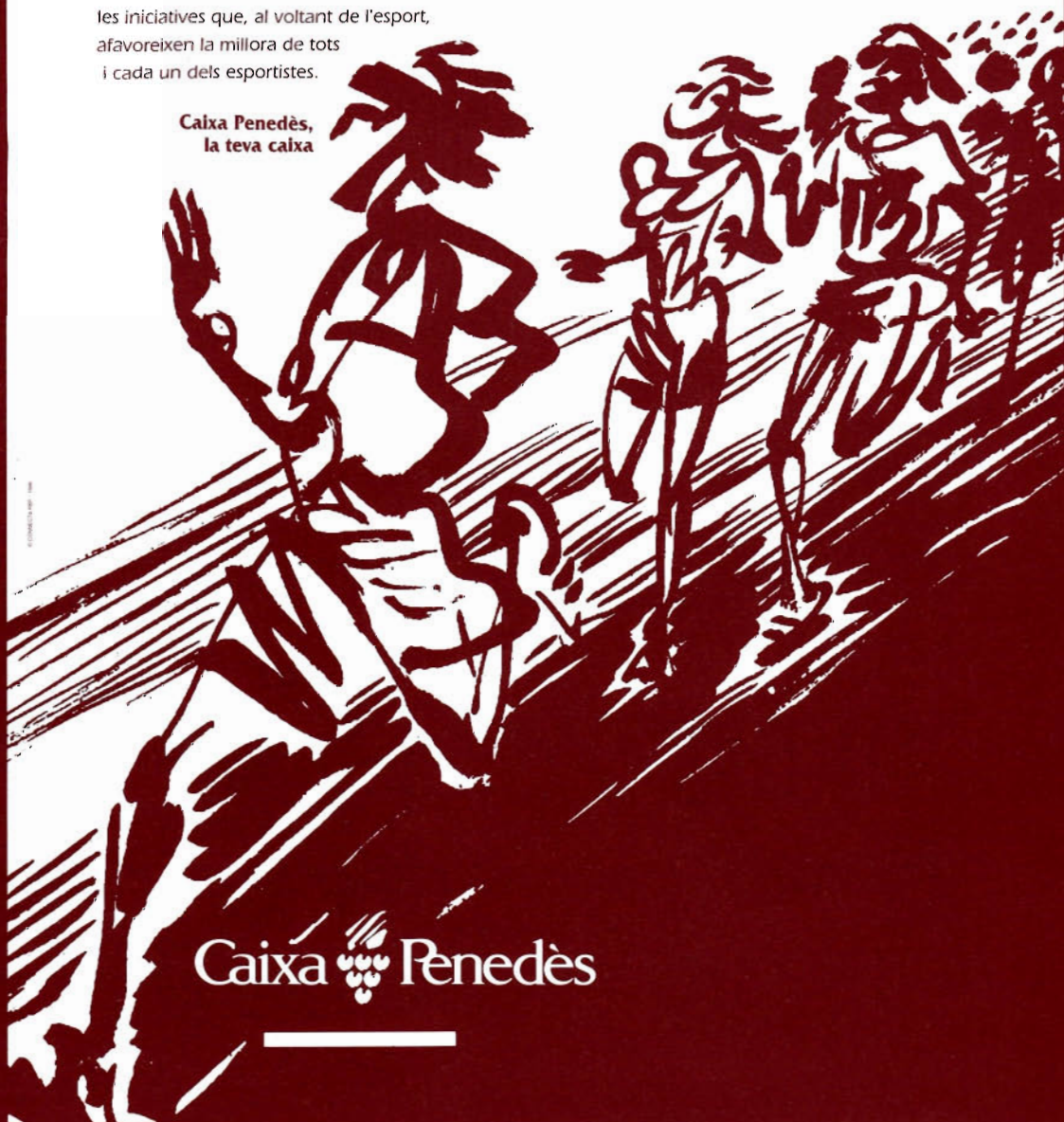
AJUNTAMENT DE VILANOVA I LA GELTRÚ

Caixa Penedès amb

EL MÓN DE L'ESPORT

Esperit de superació, sana competència participació, salut, esforç individual, treball col·lectiu... uns valors tan propis del món de l'esport com de la mateixa naturalesa humana. Per això Caixa Penedès recolza les iniciatives que, al voltant de l'esport, afavoreixen la millora de tots i cada un dels esportistes.

Caixa Penedès,
la teva caixa

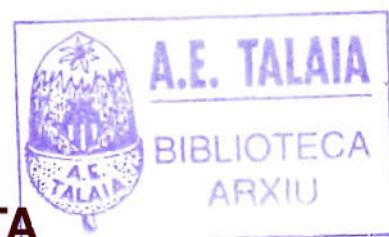

Caixa Penedès

ORGANITZADA PER
L'AGRUPACIÓ EXCURSIONISTA

TALAIA

IX CAMINADA POPULAR DE VILANOVA I LA GELTRÚ

CORRAL DE L'APOTECARI
BOSC DE LA SERRA ~ BOSC DE SOLERS

organitza: A. E. TALAIA

26 de gener del 1997